

УДК 811.111'374

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-217-43>

ЛІНГВІСТИЧНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ, ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В АНГЛОМОВНОМУ ЦИФРОВОМУ ДИСКУРСІ

LINGUISTIC REPRESENTATION OF PUBLIC ADMINISTRATION, ACCOUNTING, AND TAXATION IN ENGLISH DIGITAL DISCOURSE

Томчаковська Ю. О.,

orcid.org/0000-0003-0117-2704

*доктор філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов*

Національного університету «Одеська юридична академія»

Швелідзе Л. Д.,

orcid.org/0000-0003-2291-5255

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов*

Національного університету «Одеська юридична академія»

Сташук Т. І.,

orcid.org/0000-0002-3475-6530

аспірант, асистент кафедри іноземних мов

Національного університету «Одеська юридична академія»

Статтю присвячено комплексному аналізу лінгвістичної репрезентації публічного управління, обліку та оподаткування в англomовному цифровому дискурсі. Актуальність даного дослідження зумовлена активною цифровізацією суспільних і фінансових процесів, що спричиняє трансформацію мовних засобів і комунікативних стратегій у відповідних сферах. Метою роботи є виявлення структурно-семантичних, функційно-стилістичних і дискурсивних особливостей англomовної терміносистеми публічного управління, обліку та оподаткування в умовах цифрового середовища. Матеріалом дослідження слугували лексикографічні джерела, корпусні дані та наукові тексти, що забезпечили репрезентативність аналізу. У роботі використано методи структурно-семантичного, корпусного та дискурсивного аналізу. У результаті проведеного дослідження встановлено, що англomовна терміносистема аналізованих сфер є ієрархічно організованою, динамічною та відкритою до інновацій, зумовлених розвитком інформаційно-комунікаційних технологій. Виявлено домінування стандартних синтагматичних моделей і колокацій, які забезпечують точність і однозначність професійної комунікації у відповідних сферах. Охарактеризовано функційно-стилістичні особливості цифрових текстів, що поєднують риси офіційно-ділового та наукового стилів із тенденцією до спрощення й адаптації для ширшої аудиторії. Доведено, що вплив ІКТ проявляється у формуванні нових термінів, розвитку мультимодальності, стандартизації мовних засобів і зміні структури текстів. Отримані результати свідчать про необхідність подальшого вивчення англomовного цифрового дискурсу у сферах публічного управління, обліку та оподаткування, зокрема із застосуванням корпусних і міждисциплінарних підходів, що сприятиме вдосконаленню теоретичних засад і практики викладання англійської мови за професійним спрямуванням.

Ключові слова: англomовний цифровий дискурс, бухгалтерський облік, інформаційно-комунікаційні технології, колокації, оподаткування, публічне управління, терміносистема, функційно-стилістичні особливості.

© Томчаковська Ю. О., Швелідзе Л. Д., Сташук Т. І., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

The article is devoted to a comprehensive analysis of the linguistic representation of public administration, accounting, and taxation in English digital discourse. The relevance of this study lies in the ongoing digitalization of social and financial processes, which is transforming linguistic means and communicative strategies in their respective domains. The aim of the study is to identify the structural-semantic, functional-stylistic, and discursive features of the English terminology system of public administration, accounting, and taxation in the digital environment. The research material includes lexicographic sources, corpus data, and scholarly texts, which ensure the representativeness of the analysis. The study employs structural-semantic, corpus-based, and discourse analysis methods. The findings demonstrate that the English terminology system of the analyzed domains is hierarchically organized, dynamic, and open to innovations driven by the development of information and communication technologies. The dominance of standard syntagmatic patterns and collocations has been identified, ensuring precision and unambiguity in professional communication. The functional-stylistic features of digital texts have been characterized as combining elements of official and academic styles with a tendency toward simplification and adaptation for a broader audience. It has been proven that the impact of ICT is manifested in the formation of new terms, the development of multimodality, the standardization of linguistic means, and changes in text structure. The results obtained indicate the need for further research into English digital discourse in the fields of public administration, accounting, and taxation, particularly through corpus-based and interdisciplinary approaches, which will advance theoretical foundations and the practice of teaching English for specific purposes.

Key words: English digital discourse, accounting, information and communication technologies, collocations, taxation, public administration, terminology system, functional and stylistic features.

Постановка проблеми. Стрімка цифровізація публічного сектору, фінансової звітності та податкового адміністрування зумовлює активне формування нових типів англомовного дискурсу, у межах яких репрезентуються ключові поняття публічного управління, обліку та оподаткування. Електронне урядування, цифрові платформи фінансової звітності, онлайн-комунікація податкових органів і бізнесу сприяють не лише трансформації каналів передачі інформації, а й зміні мовних засобів, структур і стратегій комунікації. У цих умовах особливої актуальності набуває дослідження лінгвістичних механізмів репрезентації професійних знань у цифровому середовищі, де поєднуються інституційність, стандартизованість і мультимодальність.

Попри значну кількість досліджень, присвячених термінології публічного управління та фінансів, а також аналізу англомовного інституційного дискурсу [див., зокрема, 1; 3; 4; 5; 6], недостатньо вивченими залишаються питання функціонування цих терміносистем у цифровому дискурсі, зокрема з урахуванням впливу інформаційно-комунікаційних технологій. Водночас цифровий дискурс характеризується специфічними ознаками – гібридністю, інтерактивністю, стислим форматом подання інформації, мультимодальністю та орієнтацією на різні аудиторії [7], що впливає на відбір мовних засобів, структурну організацію текстів і прагматичні стратегії.

Проблема полягає у відсутності комплексного лінгвістичного аналізу, який би поєднував дослідження термінологічних, стилістичних і дискурсивних особливостей англомовної репрезентації публічного управління, обліку та оподаткування в цифровому середовищі. Необхідність такого аналізу зумовлена потребою виявлення закономірностей функціонування спеціалізованої лексики, синтаксичних моделей, засобів когезії та комунікативних стратегій у різних типах цифрових текстів – від офіційних вебсайтів і електронних звітів до інформаційних повідомлень і мультимедійних матеріалів.

Отже, актуальність дослідження визначається потребою системного вивчення лінгвістичної репрезентації публічного управління, обліку та оподаткування в англомовному цифровому дискурсі з урахуванням сучасних комунікативних і технологічних трансформацій, що відкриває перспективи для подальшого розвитку як теоретичних засад англійської філології, так і прикладних аспектів викладання англійської мови за професійним спрямуванням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній лінгвістиці значна увага приділяється дослідженню англомовних терміносистем у сферах менеджменту, економіки та фінансів, що становлять основу для аналізу мови публічного управління, обліку та оподаткування. Наукові

розвідки засвідчують системний характер спеціалізованої лексики, її динамічність, зумовлену розвитком професійних сфер, а також тісний зв'язок із концептуальною організацією відповідних галузей знань [1]. Водночас наголошується на необхідності унормування термінології, врахування її варіативності та взаємодії національних і запозичених моделей термінотворення [2].

Важливим напрямом є аналіз структурно-семантичних характеристик термінів, зокрема їх синтагматичних і парадигматичних зв'язків, що дозволяє розглядати спеціалізовану лексику як цілісну систему, реалізовану в типових мовних моделях і професійних контекстах [3]. Окремі дослідження також акцентують увагу на етимологічних джерелах формування термінів і ролі неологізації у зв'язку з розвитком нових сфер діяльності [4]. У цьому контексті простежується активне оновлення лексичного складу терміносистем під впливом цифровізації та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Структурно-семантичний підхід до аналізу термінотворення дозволяє виявити типові моделі формування англomовної фахової лексики, що є релевантним для дослідження мови публічного управління, обліку та оподаткування [5]. Водночас у працях, присвячених професійній комунікації у сфері фінансів, підкреслюється значення точності, стандартизованості та прагматичної спрямованості мовлення, що забезпечує ефективність взаємодії між інституціями та користувачами інформації [6].

Окремий методологічний напрям становлять корпусні дослідження, які дозволяють аналізувати функціонування термінів і неологізмів у реальних текстах, виявляти частотні моделі, контекстуальні особливості та тенденції розвитку спеціалізованої лексики [7]. Водночас, попри наявність значного теоретичного підґрунтя, проблема лінгвістичної репрезентації публічного управління, обліку та оподаткування в англomовному цифровому дискурсі залишається недостатньо комплексно дослідженою, що зумовлює актуальність подальших наукових розвідок у цьому напрямі.

Метою дослідження є комплексний аналіз лінгвістичної репрезентації публічного управління, обліку та оподаткування в англomовному цифровому дискурсі з урахуванням структурно-семантичних, функційно-стилістичних і дискурсивних особливостей відповідної термінології. Дослідження спрямоване на виявлення закономірностей функціонування спеціалізованої лексики, типових мовних моделей, а також комунікативних стратегій у цифровому середовищі. Завдання дослідження: визначити склад і структуру англomовної терміносистеми публічного управління, обліку та оподаткування, встановити типові синтагматичні зв'язки та колокації в цифровому дискурсі, дослідити функційно-стилістичні особливості відповідних текстів, виявити прагматичні та дискурсивні стратегії репрезентації професійної інформації, охарактеризувати вплив інформаційно-комунікаційних технологій на мовну організацію англomовного цифрового дискурсу.

Матеріалом дослідження слугують англomовні тексти та лексикографічні джерела, що репрезентують сфери публічного управління, обліку та оподаткування. Зокрема, використано дефініції та термінологічні одиниці з авторитетного довідкового ресурсу з бізнесу та менеджменту [8], корпусні дані Британського національного корпусу (BNC), що дозволяють аналізувати функціонування термінів у реальному мовленні [9], а також наукові тексти з публічного управління, представлені у фундаментальному виданні з відповідної галузі [10]. Така комбінована база забезпечує репрезентативність матеріалу та дозволяє поєднати лексикографічний, корпусний і дискурсивний підходи до аналізу.

Виклад основного матеріалу. Склад англomовної терміносистеми публічного управління, обліку та оподаткування формується сукупністю спеціалізованих лексичних одиниць, що охоплюють кілька взаємопов'язаних підсистем: терміни публічного управління (*governance, public policy, accountability, regulatory framework*), терміни бухгалтерського обліку (*assets, liabilities, equity, financial reporting, accrual accounting*) та терміни оподаткування (*tax liability, taxable income, tax compliance, VAT, fiscal policy*). До її складу входять як базові загальнонаукові

поняття, так і вузькоспеціалізовані одиниці, а також професійні кліше, термінологічні словосполучення та абрєвіатури.

Структура цієї терміносистеми є ієрархічною та поліцентричною, що зумовлено перетинном кількох галузей знань. На макрорівні вона поділяється на три основні тематичні блоки – публічне управління, облік і оподаткування, які взаємодіють між собою через спільні концепти (наприклад, *transparency, compliance, reporting*). На мікрорівні виокремлюються підгрупи термінів відповідно до функційних сфер (нормативно-правове регулювання, фінансова звітність, податкове адміністрування). Відповідна структура реалізується через різні типи терміноодиниць: прості терміни (*tax, audit*), складні слова (*taxpayer, bookkeeping*), термінологічні словосполучення (*public financial management, income tax return*) та абрєвіатури (*VAT, IFRS, GAAP*).

З погляду структурно-семантичної організації терміносистема характеризується розвиненими парадигматичними зв'язками (синонімія, гіпонімія, антонімія) і синтагматичними моделями, що формують типові колокації (*tax rate, financial statement, public expenditure*). Водночас вона є динамічною і відкритою системою, чутливою до впливу цифровізації, що зумовлює появу нових термінів і неологізмів (*e-governance, digital taxation, online reporting*) та трансформацію традиційних мовних моделей у цифровому дискурсі.

Типові синтагматичні зв'язки та колокації в англomовному цифровому дискурсі публічного управління, обліку та оподаткування формуються на основі регулярної сполучуваності термінів у межах професійної комунікації та відображають стандартизовані моделі представлення інформації. Найбільш продуктивними є атрибутивні моделі типу *adjective + noun* (*public administration, financial reporting, digital taxation, fiscal policy*), які забезпечують точність і компактність викладу, а також іменникові ланцюги (*noun + noun*), характерні для англomовного фахового стилю (*tax system, budget deficit, data governance, revenue collection*).

У цифровому дискурсі активно функціонують дієслівно-іменникові колокації (*verb + noun*), що реалізують процесуальність і динаміку управлінських і фінансових дій (*to impose taxes, to file a return, to allocate funds, to ensure compliance, to submit reports*). Поширеними є також конструкції з прийменниками (*noun + preposition + noun*), які відображають логіко-семантичні зв'язки між поняттями (*tax on income, report on expenditures, compliance with regulations, access to data*).

Особливістю цифрового середовища є підвищена частотність гібридних і неологічних колокацій, пов'язаних з ІКТ, зокрема *e-governance platform, digital tax system, online reporting tools, automated accounting processes*, що свідчить про інтеграцію технологічного компонента у фахову комунікацію. Такі сполучення часто реалізуються у стислих, клішованих формах, орієнтованих на швидке сприйняття інформації користувачем.

Функційно-стилістичні особливості англomовних текстів публічного управління, обліку та оподаткування в цифровому дискурсі визначаються їх інституційним характером, регулятивною спрямованістю та орієнтацією на точну передачу спеціалізованої інформації. Такі тексти поєднують риси офіційно-ділового та наукового стилів, що проявляється у використанні стандартизованої термінології, формалізованих конструкцій і нейтрального, безособового викладу.

На лексичному рівні переважає спеціалізована термінологія, яка забезпечує однозначність і точність повідомлення, а також клішовані вирази й сталі мовні формули (*in accordance with regulations, financial reporting standards, tax compliance requirements*). Водночас у цифровому середовищі спостерігається тенденція до спрощення й адаптації мови для ширшої аудиторії, що зумовлює поєднання вузькоспеціалізованої та загальноновживаної лексики.

Синтаксична організація текстів характеризується переважанням складних речень із чіткою логічною структурою, широким використанням пасивних конструкцій (*is regulated, is required, is reported*), номіналізацій (*implementation, regulation, assessment*) та перелікових структур, що сприяють впорядкованому поданню інформації. У цифровому дискурсі також зростає роль коротких, структурованих фрагментів тексту (інструкції, повідомлення, підзаголовки, списки), що підвищує зручність сприйняття.

З прагматичного погляду тексти виконують інформативну, регулятивну та директивну функції, спрямовані на організацію діяльності користувачів, забезпечення дотримання норм і правил, а також передачу офіційної інформації. Важливою є також функція забезпечення прозорості та підзвітності, що реалізується через чіткість формулювань і логічну послідовність викладу.

Вплив інформаційно-комунікаційних технологій на мовну організацію англomовного цифрового дискурсу у сферах публічного управління, обліку та оподаткування проявляється у трансформації лексичного, синтаксичного та дискурсивного рівнів. Насамперед спостерігається активне оновлення лексичного складу за рахунок неологізмів і гібридних утворень, пов'язаних із цифровими процесами (*e-governance, digital reporting, online taxation, data-driven decision-making*), що відображає інтеграцію технологічного компоненту у професійну комунікацію.

На синтаксичному рівні простежується тенденція до спрощення й компактності мовних конструкцій, зокрема через використання коротких інформативних повідомлень, інструктивних формулювань, переліків і шаблонізованих структур, орієнтованих на швидке сприйняття інформації в електронному середовищі. Поряд із традиційними розгорнутими офіційно-діловими конструкціями зростає частотність гібридних форм, що поєднують формальність і доступність.

Дискурсивний рівень зазнає змін унаслідок мультимодальності та інтерактивності цифрового середовища: текст поєднується з графічними, табличними, гіпертекстовими та візуальними елементами, що впливає на спосіб структурування інформації та логіку її подання. Зростає роль гіперпосилань, інтерфейсних елементів і навігаційних маркерів, які стають невід'ємною частиною комунікації.

Крім того, ІКТ сприяють стандартизації мовних засобів через використання електронних форм, шаблонів, автоматизованих систем звітності та комунікаційних платформ, що зумовлює уніфікацію термінології та мовних моделей. Водночас під впливом цифровізації відбувається адаптація мови до ширшої аудиторії, що проявляється у підвищенні рівня зрозумілості, прозорості та доступності викладу.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що англomовна терміносистема публічного управління, обліку та оподаткування є складною, ієрархічно організованою та динамічною системою, яка поєднує кілька взаємопов'язаних галузевих підсистем і функціонує в умовах активної цифрової трансформації. Її структурно-семантична організація характеризується розвиненою мережею парадигматичних і синтагматичних зв'язків, що забезпечують точність і системність професійної комунікації.

Виявлено, що в англomовному цифровому дискурсі домінують стандартизовані колокаційні моделі та клішовані конструкції, які реалізують типові комунікативні завдання у сферах публічного управління, обліку та оподаткування. Функційно-стилістичні особливості відповідних текстів зумовлені поєднанням рис офіційно-ділового та наукового стилів, що забезпечує їх інформативність, регулятивність і прагматичну спрямованість.

Доведено, що інформаційно-комунікаційні технології істотно впливають на мовну організацію англomовного цифрового дискурсу, сприяючи оновленню лексичного складу, формуванню нових термінологічних одиниць, спрощенню синтаксичних структур і розвитку мультимодальних форм подання інформації. Водночас цифрове середовище зумовлює як стандартизацію мовних засобів, так і їх адаптацію до потреб різних аудиторій.

Таким чином, лінгвістична репрезентація публічного управління, обліку та оподаткування в англomовному цифровому дискурсі відображає сучасні тенденції розвитку професійної комунікації, пов'язані з інтеграцією ІКТ, що відкриває перспективи для подальших досліджень у напрямі корпусного аналізу, мультимодального дискурсу та методики викладання англійської мови за професійним спрямуванням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Галинська, О. М. Специфіка англомовної терміносистеми менеджменту як сфери бізнес-діяльності. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія"*. 2014. Вип. 45. С. 11–14.
2. Краснопольська Н.Л. Загальні рекомендації щодо унормування української термінології менеджменту. *Українська мова*. 2014. 1(49). С. 97–104.
3. Куделко З.Б. Англійська терміносистема ринкових взаємин: синтагматичні та парадигматичні особливості. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філол. наук за спеціальністю 10.02.04 – германські мови, 2003.
4. Сухачова Н. С., Воскобойник В. І., Кононенко В. В. Англомовна терміносистема менеджменту: етимологічний аспект. *Закарпатські філологічні студії*. 2024. Вип. 35. С. 121–126. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2024.35.21>
5. Томчаковська Ю.О., Строченко Л.В., Шевченко-Бітенська О.В., Лесневська К.В. Формування англомовний термінів менеджменту в структурно-семантичному аспекті. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Випуск 40. Том 2. С. 258-262. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.40.2.41>
6. Havryliuk O. Effective business communication in the system of accounting and taxation. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія : Економічні науки. 2023. № 11(1). С. 19–22. DOI: 10.25313/2520-2294-2023-11-9340
7. Tarnavska M. M. Corpora-Based Analysis of Specialised Texts for Translation Training: Terms and Neologisms. *Наукові записки Серія: Філологічні науки*. 2025. Issue 2 (213). P. 177–182. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2025-213-23>
8. A dictionary of business and management. URL: <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/acref/9780199234899.001.0001/acref-9780199234899> (дата звернення: 19.02.2026 р.).
9. British National Corpus (BNC). English-Corpora.org. URL: <https://www.english-corpora.org/bnc/> (дата звернення: 20.02.2026).
10. Hildreth W. B., Miller G. J., Lindquist E. A. (eds.). Handbook of Public Administration. 4th ed. New York : Routledge, 2021. 334 p. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi72/0053215.pdf> (дата звернення: 21.02.2026).

Дата першого надходження статті до видання: 31.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026